

Ἀπρω.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΠΡΟΣ

Ἡ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΠΡΩ;

Ἐν Παρισίοις ἐξεδόθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὑπὸ τοῦ διδάκτορος τῆς φιλολογίας R. Guiland ἡ ἀλληλογραφία Νικηφόρου τοῦ Γρηγοῦ ἔν τῷ πρωτοτύπῳ μετὰ γαλλικῆς μεταφράσεως, προλεγομένων καὶ ἐπιτασομένων σημειώσεων. Δὲν δ' ἀσχοληθῶμεν ἐν γένει περὶ τὴν ἔκδοσιν ταύτην, ἀλλὰ θὰ σημειώσωμεν μόνον παραδρομὴν τινὰ τοῦ ἐκδότου. Ἐν σελίδι 189 κείται ἐπιστολὴ τοῦ Γρηγοῦ, φέρουσα τὴν ἐπιγραφὴν «τῷ μητροπολίτῃ Ἄπρω περὶ τῶν τὴν ἀστρονομίαν ὑβρίζοντων». Πάντες οἱ ὑπὸ τοῦ ἐκδότου ἐν ὑποσημειώσει ἀναφερόμενοι κώδικες, ἐφ' ὧν οὗτος ἐστηρίχθη, ἦτοι Monacensis gr. 529, Parisinus gr. 3040, Vaticanus gr. 1086 καὶ Quirinianus gr. E. III 5 (de Brescia), ἔχουσι γραφὴν Ἄπρω, ἦτοι δοτικὴν, δηλοῦσαν φυσικὰ τὸ ὄνομα τοῦ μητροπολίτου, ὃ δ' ἐκδότης ἐν ταῖς ἐπακολουθούσαις σημειώσεσιν ἔγραψεν «Apros. Ce personnage d'après la suscription de la lettre était metropolitaine. Nous ne le connaissons pas autrement» (σελ. 301). Ἄλλὰ προφανῶς ἡ ὀρθὴ γραφὴ εἶναι Ἄπρω, ἦτοι γενικὴ πτώσις, δηλοῦσα τὸ ὄνομα τῆς μητροπόλεως. Ὁ Ἄπρω ἦτο πόλις τῆς Θρακίας, ἡ δ' ὀνομασία αὐτῆς ἀπαντᾷ κατὰ τρεῖς διαφόρους τύπους Ἄπρος, Ἄπρω καὶ Ἄπροι (Hieroclis, Synecdemus κτλ. ἔκδ. G. Parthey, 1866, σελ. 4, De Boor, Nachträge zu den Notitiae, 1891, σελ. 523 κ. ἐξ., Migne, τόμ. 89, 787 κ. ἐξ., Gelzer, Ungedruckte und ungen. veröffentlichte Texte 1903, σελ. 535 κ. ἐξ.), ἐνῶ ὃ ἐν καταλόγῳ τινὶ ἀπαντῶν τύπος Ἄσπρος (Hieroclis, Synecdemus κτλ. σελ. 165) εἶναι ὄλως ἐσφαλμένος. Κατὰ τοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους ἡ πόλις αὕτη ἦτο ῥωμαϊκὴ κολωνία, κατὰ δὲ τοὺς βυζαντινοὺς ὁ Κεδρηνὸς παρέχει ἡμῖν τὰς ἐπομένας περὶ αὐτῆς πληροφορίας: «κτίθει δὲ (ὁ Μέγας Θεοδόσιος) πόλιν ἐν Θρακίᾳ Θεοδοσιόπολιν ὀνομάσας, τὸν πρὶν λεγόμενον Ἄπρων ἀπὸ τοῦ κίσαντος αὐτὴν καὶ ἀρχὴν Ἄπρον, ὃς ἦν πενθερός Καρίνου, ὃς καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν» (τόμ. Α' σελ. 568, ἔκδ. Βόννης). Ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἄπρω κατ' ἀρχὰς ἦτο ἡ πρώτη ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Ἡρακλείας ἐπισκοπὴ (Lequien, Oriens Christ. Α' 1125 κ. ἐξ.), ἀλλ' ἤδη ἐν τῇ Διατυπώσει Λέοντος τοῦ Σοφοῦ (806 - 911) ἀναφέρεται ὡς ἀρχιεπισκοπὴ (Ράλλη καὶ Ποτλῆ, Σύνταγμα τῶν Κανόνων, τόμ. Ε' σελ. 475) καὶ πρὸ τοῦ 1171 προήχθη εἰς μητρόπολιν (Lequien, αὐτ. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, αὐτ. σελ. 493). Ὁ αὐτο-

Ἐπιτομὴς
ἐπιτομῆς
Βυζαντινῶν
ἰστορίας
ἔτος 265

κράτωρ Ἀνδρόνικος ὁ Β' τῷ 1318 ἐτίμησε τὸν μητροπολίτην 'Απρω ὀρίσας αὐτὸν «ἐπέχειν τὸν τόπον τοῦ Εὐχαΐτων καὶ ἀπολαύειν τῆς ἀνηκούσης τῷ τοιοῦτῳ θρόνῳ τιμῆς» (Miklosich καὶ Müller, Acta Patriarchatus Constantinopolit., τόμ. Α'. σελ. 9), δι' ὃ ἔκτοτε ἐν τοῖς πατριαρχικοῖς ἐγγράφοις ὑπεγράφετο ἢ ἀνεφέρετο ὡς ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ μητροπολίτου Εὐχαΐτων (αὐτ. σελ. 135, 146, 149, 300 καὶ ἄλλ.). Τίς ὁ μητροπολίτης 'Απρω, εἰς ὃν ἀπευθύνεται ἢ τῷ 1335 γραφεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ Νικηφόρου Γρηγοῶ, δὲν εἶναι γνωστόν, ἀλλ' ἐν πατριαρχικῷ ἐγγράφῳ τοῦ 1329 (αὐτ. σελ. 149) ἀναφέρεται ὁ 'Απρω Νικόλαος καὶ εἶναι πιθανὸν αὐτός, πρὸς ὃν ἀπευθύνεται ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολῇ, ἀφ' ἧς χωρίζουσιν αὐτὸν μόνον ἕξ ἔτη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Κ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

Σημ. ΑΑΣ. Ἡ ἐπιστολὴ ἐστὶν ἀσυντάκτητος ὡς ὁ ἄρχιεπίσκοπος
Μαλθατῶν. Βασιλεὺς Κωνσταντίνος 1086 τ. 128
 Νικηφόρος Γρηγοῶ, ἐπιστολὴ Βόδιου σ.
 XLVII
 Ὁ δὲ ἐν Act. Patr. τ. Α' σ. 149 Ἄπρω δὲ
ἐστὶν Νικόλαος, ἀπὸ τῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ